Savollar va Javoblar

1. O'lchash vositasining metrologik talablari deganidan nimani tushunasiz?

- A) O'lchash vositalarining metrologik tavsiflari va ushbu tavsiflar ta'minlanadigan sharoitlar.
- B) Metrologik xossasi
- C) Xatoligi
- D) Ishonchiligi

2. Metrologiya qoidalariga rioya etilishini tekshirish maqsadida davlat metrologiya xizmati organlari.

- A) davlat metrologiya nazorati.
- B) davlat nazorati
- C) davlat adliya nazorati
- D) yuridik shaxslarning davlat metrologiya xizmati

3. Qanday o'lchov asboblari turini tasdiqlash sinovlaridan o'tkaziladi?

- A) ommaviy ishlab chiqarish uchun mo'ljallangan yoki partiyal.arda import qilingan
- B) chet eldan olib kelingan har qanday
- C) tekshirishdan o'tgan o'lchov vositalari
- D) O'zbekiston o'lchov vositalari davlat reestrida ro'yxatga olingan
- 4. Ushbu turdagi o'lchov vositalarining umumiy tavsifi, ularning aniqlik darajasini aks ettiruvchi, ruxsat etilgan asosiy va qo'shimcha xatolar chegaralari, shuningdek, aniqlikka ta'sir qiluvchi boshqa xususiyatlar bilan ifodalanadi.
- A) o'lchov vositalarining aniqlik klassi.
- B) metrologik xarakteristikasi
- C) ratsion
- D) ish sharoitlari

5. Oʻzbekiston Respublikasining "Standartlashtirish toʻgʻrisida"gi qonuni qachon qabul qilingan?

- A) 1993 yil 28 dekabr
- B) 1994 yil dekabr
- C) 1991 yil 5 mart
- D) 1995 yil 27 noyabr

6. Sertifikat berishda test natijalarining ishonchliligi va xolisligi uchun javobgar:

- A) sinov laboratoriyalari.
- B) sertifikatlashtirish organi
- C) Gosstandart
- D) Sog'liqni saqlash vazirligi

7. Tok kuchi nima orqali o'lchanadi:

- A) ampermetr
- B) voltmetr
- C) tarozi
- D) metr
- 8. Mahsulot yoki xizmat qondirishi kerak bo'lgan texnik talablarni, shuningdek, ushbu talablar bajarilganligini aniqlash mumkin bo'lgan tartiblarni belgilaydigan hujjat bu:
- A) texnik shartlar.
- B) milliy standart
- C) sertifikat
- D) standartlashtirish bo'yicha tavsiyalar
- 9. Zamonaviy metrologiyaning tarkibiy qismlari nimalardan iborat?
- A) qonunchilik, nazariy, amaliy metrologiya.
- B) kvalimetriya, standartlashtirish, sertifikatlashtirish
- C) taqsimlash, o'lchash, tushuntirish metrologiyasi
- D) kvalimetriya, yuridik metrologiya, sertifikatlashtirish
- 10. Oʻzbekistonda huquqiy metrologiyaning talablari majburiy boʻlgan soha qonuniy ravishda belgilangan:
- A) davlat metrologiya nazorati va nazorati doirasiga.
- B) davlat metrologiya xizmati doirasi
- C) yuridik shaxslarning davlat metrologiya xizmati doirasi
- D) davlat metrologik nazoratining ta'sir doirasi
- 11. Sinov natijalari ijobiy bo'lsa, o'lchov vositasining turi va uni tekshirish usuli tasdiqlanadi, turi davlat reestrida ro'yxatga olinadi va o'lchov vositasi uchun ... beriladi.
- A) turini tasdiqlash sertifikatiga.
- B) tekshirish sertifikati
- C) kalibrlash sertifikati
- D) tasdiqlash belgisi
- 12. O'lchangan qiymatga bog'liq bo'lmagan xatolar.
- A) qo'shimcha xatolar.
- B) multiplikativ xatolar
- C) chiziqli bo'lmagan xatolar
- D) qo'shimcha xatolar
- 13. Boshqa shunga o'xshash ob'ektlarni ular bilan solishtirish uchun boshlang'ich sifatida olingan namuna, standart, model.

- A) standart.
- B) normativ hujjat
- C) tekshirish sertifikati
- D) tekshirish akti

14. Qaysi standartlar veb-saytlarni ishlab chiqish bilan bog'liq?

- A) ISO/IEC 23026:2006.
- B) ISO/IEC 12207:1995
- C) ISO/IEC 90003:2004
- D) ISO/IEC 15288:2002

15. Massa birligi nima?

- A) kg
- B) m/s
- C) J
- D) A

16. Sifatni boshqarish tamoyili; Bu...

- A) qoida, sifat menejmentining etakchi g'oyasidan iborat.
- B) sifat menejmenti tizimlarining elementi
- C) sifat menejmenti tizimining funktsiyasi
- D) sifat menejmentining istalgan natijasi

17. Jismoniy miqdor birligining o'lchamini u uchun qabul qilingan ma'lum miqdordagi o'lchov birliklari shaklida baholash:

- A) jismoniy miqdorning qiymati.
- B) fizik migdor birligi
- C) tizim birligi hajmi
- D) matematik miqdor

18. Davlat metrologik nazorati va nazorati doirasidan tashqarida amalga oshiriladigan o'lchash jarayonlariga qo'yiladigan talablar:

- A) o'lchash jarayoni foydalanuvchisi.
- B) kompaniya
- C) davlat metrologiya xizmati
- D) yuridik shaxslarning davlat metrologiya xizmati

19. Berilgan sharoitlarda o'lchov vositasining ma'lum bir namunasining xususiyatlarini har tomonlama o'rganish:

- A) metrologik sertifikatlash.
- B) o'lchov vositalarini tekshirish
- C) o'lchov vositalarini kalibrlash
- D) o'lchov vositalarini sertifikatlash

20. O'lchangan qiymatga to'g'ridan-to'g'ri proportsional bo'lgan xatolar:

- A) multiplikativ xatolari.
- B) qo'shimcha xatolar
- C) chiziqli bo'lmagan xatolar
- D) qo'shimcha xatolar

21. Amaldagi yoki potentsial vazifalarga nisbatan umumiy va takroriy foydalanish qoidalarini belgilash orqali ma'lum bir sohada optimallashtirishning maqbul darajasiga erishishga qaratilgan faoliyat:

- A) standartlashtirish
- B) sertifikatlash
- C) tekshirish
- D) Imtihon

22. Xalqaro standartlarga quyidagilar kiradi:

- A) Korporativ standartlarga
- B) Milliy standartlar
- C) Tashkilot standartlar
- D) ISO/IEC direktivalar

23. Yaroqlilik muddati; Bu:

- A) mahsulot (ish) maqsadli foydalanish uchun yaroqsiz deb topilgan davr
- B) ishlab chiqaruvchi (ijrochi) iste'molchiga mahsulotni (ishni) o'z maqsadi bo'yicha ishlatish imkoniyatini berish va jiddiy kamchiliklar uchun javobgarlikni o'z zimmasiga olgan davr
- C) mahsulotda (ishda) nuqson aniqlangan taqdirda, ishlab chiqaruvchi (ijrochi), sotuvchi, vakolatli tashkilot yoki vakolatli akka tartibdagi tadbirkor, import qiluvchi iste'molchining talablarini qondirishi shart bo'lgan davr
- D) muayyan atama

24. "Sifatni boshqarish tizimi" atamasi quyidagi ta'rifga to'liq mos keladi:

- A) o'zaro bog'langan va o'zaro ta'sir qiluvchi integral elementlar va quyi tizimlar to'plami
- B) boshqaruvning tashkiliy tuzilishi
- C) huquqiy shakli
- D) boshqaruv holatini belgilovchi ko'rsatkichlar majmui

25. Ob'ektning tegishli xususiyatini sifatli va miqdoriy jihatdan ideal tarzda aks ettiradigan qiymat:

- A) jismoniy; miqdor+
- B) jismoniy miqdorning qiymati
- C) tizim birligi hajmi
- D) tizimdan tashqari birlik

26. Davlat metrologik nazoratining asosiy turlari:

- A) o'lchov vositalarini metrologik sertifikatlash
- B) birlikni tekshirish
- C) mahsulot sifatini nazorat qilish
- D) metrologiya to'g'risidagi qonun hujjatlariga rioya etilishini nazorat qilish

27. O'lchov vositalarining parametrlarini aniqlash va tasdiqlash ... tomonidan amalga oshiriladi:

- A) metrologik sertifikatlashdan
- B) o'lchov vositalarini tekshirish
- C) o'lchov vositalarini kalibrlash
- D) o'lchov vositalarini sertifikatlash

28. O'lchangan qiymatga chiziqli bo'lmagan bog'liqlikka ega bo'lgan xatolar:

- A) chiziqli bo'lmagan xatolari
- B) multiplikativ xatolar
- C) qo'shimcha xatolar
- D) qo'shimcha xatolar

29. Standartlashtirilishi kerak bo'lgan ob'ekt deyiladi:

- A) standartlashtirish obekti
- B) standart
- C) sertifikatlash ob'ekti
- D) tekshirish sertifikati

30. Hozirgi vaqtda IT standartlari uchun qaysi qator standartlar asosiy hisoblanadi:

- A) Seriya 14000
- B) 9000 serivali
- C) 2500 seriali
- D) 16000 seriyali

31. Mahsulotning yaroqlilik muddati quyidagilar bilan belgilanadi:

- A) foydalanish uchun yaroqli bo'lgan tovar ishlab chiqarilgan kundan boshlab yoki tovar foydalanishga yaroqli bo'lgan sanadan boshlab hisoblangan davr
- B) tovar iste'molchiga topshirilgan kundan boshlab va tovarni tasarruf etish paytigacha hisoblangan muddat
- C) tovar iste'molchiga topshirilgan kundan boshlab, undan foydalangandan keyin ikki yil ichida hisoblangan muddat
- D) tovar iste'molchiga topshirilgan kundan boshlab hisoblangan muddat, undan foydalangandan keyin besh yil ichida

32. Mahsulotlarning majburiy muvofiqligini baholash moliya:

- A) ishlab chiqaruvchi (arizachi)
- B) davlat

- C) vositachi
- D) O'zbekiston Respublikasining subyekti

33. Qabul qilingan tamoyillarga muvofiq shakllangan fizik miqdorlarning asosiy va hosila birliklari to'plami deyiladi:

- A) fizik miqdorlar birliklari tizimi
- B) jismoniy; miqdorlar
- C) jismoniy miqdorning qiymati
- D) fizik miqdor birligi

34. SOEI Uz nimani anglatadi?

- A) ta'minot tizimlari; o'lchovlar birligi
- B) xalqaro metrologiya tashkiloti
- C) Xalqaro metrologiya ittifoqi
- D) yagona o'lchovlarni birlashtirish tizimi
- 35. O'lchov vositalarining belgilangan texnik talablarga muvofiqligini aniqlash va tasdiqlash maqsadida davlat metrologiya xizmati organlari (boshqa vakolatli organlar, tashkilotlar) tomonidan amalga oshiriladigan operatsiyalar majmui:
- A) o'lchov vositalarini tekshirish
- B) o'lchov vositalarini kalibrlash
- C) o'lchov vositalarini sertifikatlash
- D) metrologik sertifikatlash
- 36. O'lchov natijasiga va uning xatolariga ta'sir qiluvchi o'lchov vositalarining xususiyatlarining xususiyatlari:
- A) metrologik xususiyatlar
- B) normallashtirilgan xususiyatlar
- C) dinamik xususiyatlar
- D) ishlash ma'lumotlari
- 37. Ixtiyoriy ravishda qayta foydalanish maqsadida mahsulot tavsiflari, joriy etish qoidalari va ishlab chiqarish, foydalanish, saqlash, tashish yoki xizmatlar ko'rsatish jarayonlarining tavsiflari belgilangan hujjat:
- A) standart
- B) tekshirish ob'ekti
- C) sertifikatlash ob'ekti
- D) standartlashtirish ob'ekti

38. Shtrixli kodlash quyidagilarga mo'ljallangan (javobni tanlang):

- A) raqamlar va zarbalar ko'rinishidagi mahsulot ma'lumotlarini avtomatlashtirilgan aniqlash va hisobga olish
- B) tovarlarni avtomatlashtirilgan identifikatsiyalash va tasniflash guruhlarini kodlash

- C) axborot va tovarlarni hisobga olish va tasniflash guruhlari kodlari nomlarini tizimlashtirish
- D) tovarlarni avtomatlashtirilgan identifikatsiyalash va tizimlashtirish

39. Standartlashtirish tamoyillari:

- A) manfaatdor tomonlarning qonuniy manfaatlarini hisobga olgan holda milliy standartlarni xalqaro standartlarga muvofiqlashtirish
- B) O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari
- C) standartlashtirish ob'ektining muvofiqligini ixtiyoriy tasdiqlash
- D) Barcha javoblar to'g'ri

40. Bir yoki bir nechta asosiy miqdorlarni to'g'ridan-to'g'ri o'lchash va/yoki fizik konstantalar qiymatlaridan foydalanishga asoslangan o'lchov:

- A) mutlaq o'lchov
- B) dinamik o'lchov
- C) metrologik o'lchovlar
- D) texnik o'lchovlar

41. O'lchovlarning holati, ularning natijalari yuridik birliklarda ifodalanadi va o'lchov xatolari berilgan ehtimollik bilan ma'lum:

- A) o'lchovlar birligi
- B) operatsiyalar to'plami
- C) natijalarning solishtirilishi
- D) o'lchovlarning aniqligi

42. Mutlaq o'lchov xatosining o'lchangan miqdorning haqiqiy (haqiqiy) qiymatiga nisbati:

- A) nisbiy xato
- B) mutlaq xatosi
- C) asbob xatosi
- D) o'lchov xatosi

43. Parametrlaridan biri o'lchangan jismoniy miqdor bilan funktsional bog'liq bo'lgan ba'zi jismoniy jarayon:

- A) signal
- B) o'lchangan
- C) o'lchov konvertatsiyasi
- D) birlamchi transformatsiya

44. Qaysi organ standartlashtirish ishlarining umumiy tashkiliy-texnik qoidalarini belgilaydi?

- A) "O'zstandart"
- B) Soliq qo'mitasi
- C) Oliy Majlis
- D) ISO

45. Xalqaro amaliyotda eng keng tarqalgan shtrix kodlar (javobni tanlang):

- A) UPS, EAN
- B) UPS
- C) EAN
- D) EAN, kod 39

46. Milliy standartlarni xalqaro standartlarga muvofiqlashtirish orqali:

- A) xalqaro savdodagi to'siqlarni bartaraf etish
- B) xalqaro standartlashtirishni rivojlantirish
- C) standartlarni oshirish
- D) davlat standartlarini ishlab chiqish

47. Miqdorning birlik rolini o'ynaydigan bir xil nomli qiymatga nisbatini o'lchash yoki qiymatning bir xil nomdagi qiymatga nisbatan o'zgarishi, asl sifatida qabul qilinadi:

- A) nisbiy o'lchovi
- B) mutlaq o'lchov
- C) dinamik o'lchov
- D) texnik o'lchovlar

48. O'lchovlar birligini ta'minlashga nima imkon beradi?

- A) Turli vaqtlarda, turli joylarda, turli usullar va o'lchov vositalaridan foydalangan holda bajarilgan bir xil parametrlarni o'lchash natijalarini taqqoslash
- B) natijalarni yuridik birliklarda ifodalash
- C) berilgan ehtimollik bilan ma'lum o'lchov xatosi
- D) natijalarning solishtirilishi

49. Munosabat; mutlaq xato ba'zi normallashtiruvchi qiymatga; chaqirdi:

- A) kamaytirilgan xato
- B) nisbiy xato
- C) mutlaq xato
- D) asbob xatosi

50. O'lchov ma'lumotlarining asosiy tashuvchisi, ya'ni asosiy o'lchov signali:

- A) o'lchangan qiymat
- B) Signal
- C) o'zgartirishni o'lchash
- D) asosiy konvertatsiya

51. Oʻzbekistonda qaysi organ Milliy standartlar organi?

- A) "O'zg'osstandart"
- B) ISO

- C) Soliq qo'mitasi
- D) Oliy Mailis

52. EAN shtrix-kodi quyidagilarni o'z ichiga oladi (javobni tanlang):

- A) mamlakat kodi (2-3 ta raqam), ishlab chiqaruvchi (3-5 ta raqam), mahsulot haqida ma'lumot (3-5 raqam), tekshirish raqami
- B) mamlakat kodi (2-3 ta raqam), ishlab chiqaruvchi (3-5 ta raqam), tekshirish raqami
- C) ishlab chiqaruvchi kodi (3-5 ta raqam), mahsulot haqida ma'lumot (3-5 ta raqam), tekshirish raqami
- D) mamlakat kodi (2-3 ta raqam), ishlab chiqaruvchi (3-5 raqam), mahsulot haqida ma'lumot (3-5 ta raqam)

53. Muhandislik va texnologik kodlar uchun kerak:

- A) ob'ektlarni aniqlash va kuzatib borish, shuningdek, dizayn va texnologik hujjatlarni qisqartirish va soddalashtirish
- B) ishlab chiqarilgan mahsulotlar sifatini oshirish
- C) ishlab chiqarish texnologiyasi sifatini oshirish
- D) ishni osonlashtiradi

54. To'g'ridan-to'g'ri usul, bunda miqdorning kerakli qiymati to'g'ridan-to'g'ri olinadi:

- A) to'g'ridan-to'g'ri o'lchovlar
- B) nisbiy o'lchov
- C) mutlag o'lchov
- D) dinamik o'lchov
- 55. O'lchov texnologiyasini ishlab chiqishning ma'lum bir darajasi uchun jismoniy miqdor birligini eng yuqori aniqlik bilan qayta ishlab chiqarish va (yoki) saqlashni ta'minlaydigan o'lchov vositasi (yoki o'lchov vositalarining to'plami), uning hajmini quyi o'lchov vositalariga o'tkazish uchun tekshirish sxemasiga:
- A) ma'lumotnoma
- B) ishchi o'lchov asbobi
- C) namunali o'lchash vositasi
- D) o'lchov
- 56. Bir xil sharoitlarda bir xil miqdorni takroriy o'lchashda doimiy qoladigan yoki muntazam ravishda o'zgarib turadigan o'lchov xatosining tarkibiy qismlari:
- A) tizimli xatolar
- B) asbob xatosi
- C) nisbiy xato
- D) mutlag xato
- 57. O'lchov ma'lumotlarining shkalasini o'zgartirish o'lchov vositalarining aksariyatida qo'llaniladi va deyiladi:

- A) eng oddiy o'lchov transformatsiyasi
- B) birlamchi transformatsiya
- C) signal
- D) o'lchangan

58. Qaysi organ tashkil qiladi, muvofiqlashtiradi va ish optimal darajasini ta'minlaydi; tarmoqlararo mahsulotlar uchun?

- A) Uz Davlat standarti
- B) Gosstroy
- C) Goskompriroda
- D) Sog'liqni saqlash vazirligi

59. Shtrix-kodni tekshirish raqami quyidagilar uchun ishlatiladi (javobni tanlang):

- A) skaner tomonidan shtrix-kodning to'g'ri o'qilganligini, tovarlarning haqiqiyligini tekshirish
- B) tire va bo'shliqlarning to'g'ri joylashishini tekshirish
- C) joylarning to'g'ri joylashishini, tovarlarning haqiqiyligini tekshirish
- D) alfanumerik belgilarning to'g'ri joylashishini, tovarlarning haqiqiyligini tekshirish

60. Standartlashtirishda optimallik muammosini yechish orqali:

- A) modellarning ilmiy tahlil qilish asosida bir nechta mumkin bo'lgan eng yaxshi variantlardan tanlash
- B) ob'ektni bir butun sifatida va uning tarkibiy qismlarini alohida tahlil qilish
- C) tipik ob'ektlarni aniqlash
- D) kamchiliklarni aniqlash
- 61. Bilvosita usul bilan o'tkaziladigan o'lchovlar, bunda fizik miqdorning istalgan qiymati so'ralgan qiymat bilan funktsional bog'liq bo'lgan boshqa jismoniy miqdorlarni to'g'ridanto'g'ri o'lchash natijalari asosida aniqlanadi:
- A) bilvosita o'lchovlar
- B) agregat o'lchovlar
- C) to'g'ridan-to'g'ri o'lchovlar
- D) nisbiy o'lchovlar
- 62. Yuqori barqaror va yuqori aniqlikdagi qurilmalar o'lchovlarning bir xilligini ta'minlash bo'yicha ishlarning asosi hisoblanadi:
- A) standartlar
- B) chora-tadbirlar
- C) ishlaydigan asbob o'lchovlar
- D) namunali o'lchash asbobi
- 63. Xuddi shu sharoitda bir xil jismoniy miqdorning bir xil miqdoridagi takroriy o'zgarishlar bilan tasodifiy o'zgarib turadigan o'lchov xatosining komponenti:

- A) tasodifiy xatolar
- B) asbob xatosi
- C) tizimli xatolar
- D) mutlaq xato

64. Kirish signali o'lchangan qiymat bo'lgan transformatsiya:

- A) birlamchi transformatsiya
- B) eng oddiy o'lchov transformatsiyasi
- C) signal
- D) o'lchangan

65. Qaysi organ ishning optimal darajasini tashkil qiladi, muvofiqlashtiradi va ta'minlaydi qurilish sohasida va qurilish?

- A) Gosstroy
- B) Uz Davlat standarti
- C) Goskompriroda
- D) Sog'liqni saqlash vazirligi

66. EAN-13 shtrix kodi qo'llaniladi (javobni tanlang):

- A) har qanday qadoqlash va tovarlar
- B) yuk tashish konteyneri
- C) kichik tovarlar
- D) har qanday qadoqlash va kichik tovarlar

67. IEC standartlashtirish ob'ektlari:

- A) standart kuchlanish va chastotalar
- B) qishloq qurilishi
- C) suv isitish gaz uskunalari
- D) Qurilish

68. Bir xil nomdagi bir nechta miqdorlarni bir vaqtning o'zida o'lchash, bunda miqdorlarning kerakli qiymatlari ushbu miqdorlarning turli kombinatsiyalarini o'lchash yo'li bilan olingan tenglamalar tizimini echish yo'li bilan aniqlanadi:

- A) agregat o'lchovlar
- B) bilvosita o'lchovlar
- C) to'g'ridan-to'g'ri o'lchovlar
- D) nisbiy o'lchovlar

69. Jismoniy miqdorlar birliklarining o'lchamlarini etalonlardan ishchi asboblarga o'tkazish o'lchovlar bilan yordam:

- A) namunali o'lchash asboblari
- B) standartlar

- C) ishchi vositalar o'lchovlar
- D) chora-tadbirlar

70. Berilgan o'lchov sharoitlarida kutilganidan ancha yuqori xatolar:

- A) qo'pol xatolar
- B) tasodifiy xatolar
- C) asbob xatosi
- D) mutlaq xato

71. O'lchangan miqdor bilan bog'liq signal parametri deyiladi:

- A) ma'lumot beruvchi
- B) ma'lumotga ega bo'lmagan
- C) birlamchi transformatsiya
- D) eng oddiy transformatsiya

72. Majburiy sertifikatlashtirilishi kerak bo'lgan mahsulotlar (xizmatlar) assortimenti qonun bilan belgilanadi:

- A) "Standartlashtirish to'g'risida"
- B) "Sertifikatlash to'g'risida"
- C) "Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risida"
- D) "Metrologiya haqida"

73. Iste'molchi himoya qilish qonun ostida iste'molchi:

- A) tovarlarni (ishlarni, xizmatlarni) faqat shaxsiy, oilaviy va tadbirkorlik faoliyati bilan bog'liq bo'lmagan boshqa ehtiyojlar uchun buyurtma berish yoki sotib olish yoki buyurtma berish, olish yoki foydalanish niyatida bo'lgan fuqaro
- B) buyurtma berish niyatida bo'lmagan, lekin faqat tadbirkorlik maqsadlarida tovarlarni (ishlarni, xizmatlarni) sotib olish va foydalanish niyatida bo'lgan fuqaro
- C) faqat shaxsiy, oilaviy va foyda olish bilan bog'liq bo'lmagan boshqa ehtiyojlar uchun tovarlarga (ishlarga, xizmatlarga) buyurtma berish va undan foydalanish niyatida bo'lgan fuqaro
- D) ishlab chiqaruvchi

74. Talablarga qarab davlat, tarmoq va respublikaga bo'linadi:

- A) standart
- B) shartnoma
- C) qoidalar
- D) ma'lumotnoma

75. Har qanday tabiatdagi, moddiy yoki ma'naviy xususiyatdagi, sun'iy yoki tabiiy kelib chiqadigan ob'ektlarning sifatini har tomonlama miqdoriy baholash metodologiyasi va muammolarini o'rganadigan ilmiy fan:

- A) kvalimetriya
- B) metrologiya

C) standartlashtirish D) sertifikatlash
76. Jismoniy miqdorning bir xil o'lchamini o'lchash, uning natijasi bir nechta ketma-ket o'lchovlardan olinadi, ya'ni bir nechta o'lchovlardan iborat (to'rt yoki undan ortiq):
A) ko'p o'lchov B) statik o'lchov C) teng bo'lmagan o'lchov D) teng o'lchov
77. Oʻzbekiston Respublikasining Metrologiya toʻgʻrisidagi qonuniga muvofiq respublikada metrologiya faoliyatini davlat boshqaruvi milliy metrologiya organi tomonidan amalga oshiriladi:
A) "O'zstandart" agentligi B) yuridik shaxslarning metrologik xizmatlari C) davlat metrologiya xizmati D) Oliy Majlis
78. Ushbu o'lchov asboblari boshqa o'lchov vositalarini tekshirish va kalibrlash uchun mo'ljallangan:
A) namunali o'lchash asboblari B) standartlar C) ishlaydigan o'lchov asboblari D) chora-tadbirlar
79. O'lchov vositasini tekshirish paytida aniqlanadigan asosiy metrologik tavsif:
A) xato B) o'lchov natijasi C) o'lchov vositalarini sertifikatlash D) metrologik sertifikatlash
80. Ushbu xatolar o'lchash usulining nomukammalligi va o'lchash usulini tavsiflashda nazariy taxminlar tufayli yuzaga keladi:
A) uslubiy xatolar B) qo'pol xatolar C) tasodifiy xatolar D) tizimli xatolar
81. O'lchov vositalarining nominal qiymatlarini me'yoriy hujjatlarda va o'lchov vositalarining haqiqiy metrologik tavsiflarining ularning nominal qiymatlaridan ruxsat etilgan og'ish chegaralarini belgilash:

A) ratsion B) bitiruv

- C) ish sharoitlariD) dinamik yuklar
- 82. O'lchangan jismoniy miqdor haqida miqdoriy ma'lumotni o'z ichiga olgan signal:
- A) o'lchash signali
- B) birlamchi transformatsiya
- C) signal
- D) o'lchangan
- 83. Har xil faoliyat yoki ularning natijalari bilan bog'liq qoidalar, umumiy tamoyillar yoki xususiyatlarni belgilaydigan hujjat:
- A) jinoyatchilik kodeksi
- B) standart ob'ekti
- C) tekshirish sertifikati
- D) standartlashtirish ob'ekti
- 84. Qaysi organ tibbiy mahsulotlar sohasida ishlarni tashkil etadi, muvofiqlashtiradi va optimal darajasini ta'minlaydi; tibbiy asbob-uskunalar mahsulotlari, dori vositalari va respublika sanoatida ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar tarkibidagi inson uchun zararli moddalar miqdori?
- A) Sog'liqni saqlash vazirligi
- B) Goskompriroda
- C) Uz Davlat standarti
- D) Gosstroy
- 85. Hozirgi vaqtda IT standartlari uchun qaysi qator standartlar asosiy hisoblanadi:
- A) Seriva 14000
- B) 9000 seriyali
- C) 25000 serivali
- D) 16000 seriyali
- 86. Savdo belgisi (javobni tanlang):
- A) ishlab chiqaruvchi tomonidan belgilanadigan bir yoki bir nechta tovarlarning tovar nomi
- B) bir xil mahsulot guruhlari soni
- C) ishlab chiqaruvchi belgilanadigan bitta mahsulotning nomi
- D) ishlab chiqaruvchi belgilanadigan bir yoki ikkita tovarning tovar nomi
- 87. Mahsulot yorlig'i quyidagicha bo'lishi kerak (javobni tanlang):
- A) bir ma'noda tushunilgan, to'liq, ishonchli, tushunarli, o'qish oson
- B) aniq, ishonchli, o'qish oson
- C) aniq
- D) aniq to'liq

88. Tovarlarning sifatini tekshirish - bu usul:

- A) tovarlarning sifatsizligini aniqlash
- B) muzlatish
- C) mutaxassisning dalolatnomasi yoki xulosasi bilan tekshirish faktini hujjatlashtirish
- D) mahsulotga sertifikat berish

89. Muvofiqlikni baholash ... maqsadida amalga oshiriladi:

- A) mahsulotlar, ishlab chiqarish jarayonlari, foydalanish, saqlash, tashish, sotish va utilizatsiya qilish, ishlar, xizmatlar va boshqa ob'ektlarning texnik reglamentlar, standartlar, shartnomalar shartlariga muvofiqligini sertifikatlash
- B) xaridorlarga mahsulotlarni, ishlarni, xizmatlarni malakali tanlashda yordam berish
- C) Oʻzbekiston Respublikasi hududi boʻylab tovarlarning erkin harakatlanishini ta'minlash va xalqaro hamkorlik uchun shart-sharoitlar yaratish
- D) To'g'ri javoblar yo'q

90. Ta'sir etuvchi miqdorlarning qiymatlari operatsion diapazonlarda bo'lgan o'lchov shartlari:

- A) ish sharoitlarini o'lchash
- B) ta'sir etuvchi miqdor qiymatlarining ish diapazoni
- C) normal o'lchash shartlari
- D) dinamik o'lchash shartlari

91. Jismoniy miqdorlar birliklaridan, standartlardan, usullardan va o'lchov vositalar

ridan foydalanishga qo'yiladigan majburiy texnik va huquqiy talablarni belgilash predmeti bo'lgan bo'lim: A) huquqiy metrologiya

- B) nazariy metrologiya
- C) amaliy metrologiya
- D) kvalimetriya

92. Muayyan o'lchov vazifasiga muvofiq olingan jismoniy miqdorni o'lchash vaqti davomida o'zgarmagan holda:

- A) statik o'lchov
- B) ko'p o'lchov
- C) teng bo'lmagan o'lchov
- D) teng o'lchov

93. Oʻzbekiston Respublikasi metrologiya xizmati tarkibiga kiradi:

- A) Davlat metrologiya xizmati va xoʻjalik yurituvchi subyektlarning metrologiya xizmatlari
- B) Oliy Majlis va Davlat metrologiya xizmati
- C) "O'zstandart" agentligi
- D) texnik jihatdan tartibga solish bo'yicha yuridik shaxslar va idoralarning metrologik xizmatlari

94. Standartning metrologik xususiyatlarini belgilangan chegaralarda saqlash uchun zarur bo'lgan operatsiyalar majmuasi deyiladi:
A) standartni saqlash B) o'lchov C) saqlash D) tekshirish
95. Tekshirish turlari:
A) birlamchi, davriy, inspeksiya, navbatdan tashqari va ekspert tekshiruvi
B) tekshirish
C) mutaxassis
D) favqulodda
96. Ushbu xatolar o'lchov vositalarining nomukammalligi, ularning sxemalari, konstruktsiyalari, ish paytidagi sharoitlari tufayli yuzaga keladi:
A) instrumental (apparat) xatolar B) qo'pol xatolar C) tasodifiy xatolar D) tizimli xatolar
97. Chiqish signalining kirishga bog'liqligini aniqlang; o'lchovning nominal qiymati; o'lchov chegaralari; shkala bo'linish narxi; raqamli kodning turi va parametrlari:
A) kalibrlash xususiyatlari B) normallashtirilgan xususiyatlar C) dinamik xususiyatlar D) ishlash ma'lumotlar

98. Informatsion va vaqtinchalik parametrlarni o'lchash tabiatiga ko'ra o'lchash signallari

99. Ob'ektning belgilangan va nazarda tutilgan ehtiyojlarni qondirish qobiliyati bilan bog'liq

100. Standartlashtirish bo'yicha manfaatdor korxonalar va tashkilotlarning yoki asosiy tashkilotlarning vakolatli vakillari bo'lgan mutaxassislarni shakllantirish chaqiriladi:

quyidagilarga bo'linadi:

B) asosiy

D) analog

A) sifatB) miqdoriC) massaD) vazn

C) konversiyalar

A) analog, diskret va raqamli

bo'lgan xususiyatlar to'plami:

- A) texnik qo'mitalar
- B) Goskompriroda
- C) Uz Davlat standarti
- D) Goskomstroy

101. Uyg'unlashtirish (asosiy):

- A) milliy va xalqaro standartlar talablarini uyg'unlashtirish
- B) milliy va xalqaro standartlarning nomlanishini uyg'unlashtirish
- C) milliy va xalqaro standartlarni raqamlashni uyg'unlashtirish
- D) raqamlash shartnomasi

102. Axborot belgilari - ma'lumotni uzatuvchi belgilar (javobni tanlang):

- A) mahsulotning turli xil xususiyatlari va uni qanday ishlatish kerakligi
- B) tovarlarning eng xususiyatlari haqida
- C) tovar sifatida
- D) tovarlarning o'ziga xos

103. Chakana savdoda sotib olingan tovarlar uchun kafolat muddati qaysi paytdan boshlab hisoblanadi?

- A) Sotilgan kundan boshlab
- B) ishlab chiqarilgan kundan boshlab
- C) operatsiya qilingan kundan boshlab
- D) tovar ishlab chiqarilgan va sotilgan kundan boshlab

104. IEC standartlashtirish ob'ektlari:

- A) elektr jihozlari
- B) oziq-ovqat mahsulotlari
- C) ish yuritish buyumlari
- D) Mahsulotlar

105. Sifatni boshqarish jarayoni bu:

- A) kirishlarni natijaga aylantiradigan o'zaro bog'liq va o'zaro ta'sir qiluvchi harakatlar to'plami
- B) muvofiqlashtirilgan faoliyat loyihasi
- C) erishilgan natijalar va foydalanilgan resurslar o'rtasidagi bog'liqlik
- D) o'zaro ta'sir qiluvchi texnik vositalar to'plami

106. O'lchovlar nazariyasining fundamental masalalarini o'rganish bilan shug'ullanadigan metrologiyaning fundamental asoslarini ishlab chiqish bo'limi:

- A) nazariy metrologiya
- B) amaliy metrologiya
- C) kvalimetriya
- D) huquqiy metrologiya

107. Nazorat qilish va boshqarish maqsadida qo'llaniladigan ishchi o'lchov asboblari vordamida o'lchovlar:

- A) texnik o'lchovlar
- B) dinamik o'lchov
- C) teng bo'lmagan o'lchov
- D) teng o'lchov

108. Davlat metrologik nazorati va nazorati obyektlari hisoblanadi:

- A) standartlar, o'lchov asboblari, sinov asboblari
- B) chora-tadbirlar
- C) birliklar
- D) o'lchash texnikasi

109. Ushbu turdagi o'lchovlarda mavjud bo'lgan standartlarning eng yuqori metrologik xususiyatlariga ega bo'lgan, birlikning o'lchami barcha metrologik jihatdan bo'ysunadigan o'lchov vositalari tomonidan olinadigan standart deyiladi:

- A) Original standart
- B) milliy standart
- C) davlat standarti
- D) ish standarti

110. Tekshirish natijasi:

- A) tekshirish belgisi taassurotlari va (yoki) tekshirish guvohnomasi beriladi
- B) tasdiqlash muhri
- C) tekshirish sertifikati
- D) o'lchov vositasini sertifikatlash sertifikati

111. Eksperimenterning his-tuyg'ularining nomukammalligi, shuningdek, ularning natijalarini o'lchash va aniqlash jarayonida uning beparvoligi yoki e'tiborsizligidan kelib chiqadigan xatolar:

- A) subyektiv (shaxsiy) xatolar
- B) qo'pol xatolar
- C) tasodifiy xatolar
- D) instrumental (apparat) xatolar

112. O'lchov vositalarining inertial xususiyatlarini aks ettiring va dinamik xatolarni baholashga imkon bering:

- A) dinamik xususiyatlar
- B) ishlash ma'lumotlari
- C) normallashtirilgan xususiyatlar
- D) kalibrlash xususiyatlari

113. Vaqt o'qiga nisbatan vaqtning har bir nuqtasida aniqlangan qiymatlar to'plamidan uzluksiz chiziq bilan ifodalanishi mumkin bo'lgan signal deyiladi:

- A) analog
- B) diskret
- C) raqamli
- D) protozoa

114. Standartlashtirish muammolarni hal qilishga qaratilgan:

- A) haqiqiy yoki potentsial muammolarni hal qilish
- B) belgilangan va nazarda tutilgan ehtiyojlarni qondirish
- C) mahsulotlar, jarayonlar, ishlar, xizmatlar, ularning funktsional maqsadiga muvofiqlik darajasini oshirish
- D) ma'lum bir sohada buyurtma berishning optimal darajasiga erishish

115. Davlat standartlari va ularga kiritilgan o'zgartirishlar ro'yxatdan o'tkazilishi kerak bo'lgan organ:

- A) Texnik jihatdan tartibga solish agentliklari
- B) Gosstroy
- C) Goskompriroda
- D) Sog'liqni saqlash vazirligi

116. Standart bu:

- A) ixtiyoriy ravishda ko'p martalik foydalanish maqsadida mahsulotning xususiyatlari, ishlab chiqarish, foydalanish, saqlash, tashish, sotish va utilizatsiya qilish, ishlarni bajarish yoki xizmatlar ko'rsatish jarayonlarini amalga oshirish qoidalari va xususiyatlari belgilangan hujjat
- B) ob'ektning texnik reglamentlar, standartlar qoidalari yoki shartnomalar shartlariga muvofiqligini tasdiqlovchi hujjat
- C) xalqaro shartnoma tomonidan qabul qilingan va texnik jihatdan tartibga solish ob'ektlariga qo'yiladigan talablarni qo'llash va amalga oshirish uchun majburiy talablarni belgilaydigan hujjat
- D) muomalaga chiqarilgan mahsulotlarning iste'molchilar talablariga muvofiqligini tasdiqlovchi hujjat

117. Axborot belgilari - bu ma'lumotni uzatuvchi konventsiyalar (javobni tanlang):

- A) mahsulotning turli xil xususiyatlari va uni qanday ishlatish kerakligi
- B) tovarlarning eng jozibali xususiyatlari haqida
- C) tovar sifatida
- D) tovarlarning o'ziga xos xususiyatlari
- 118. Iste'molchining bajarilgan ish (ko'rsatilgan xizmat) narxini pasaytirish, kamchiliklarni o'zi yoki uchinchi shaxslar tomonidan bartaraf etish xarajatlarini qoplash, shuningdek ish (xizmat) uchun to'langan pul miqdorini qaytarish va shartnomani bajarishni rad etish natijasida etkazilgan zararning o'rnini qoplash uchun quyidagi muddatlarda qoplanishi kerak:

- A) 10 kun
- B) 1 oy
- C) 15 kun
- D) 25 kun

119. Ob'ektlarni birlashtirish, tiplashtirish va birlashtirishdan maqsad:

- A) mehnat zichligi va jihozlarni ishlab chiqish, ishlab chiqarish va texnik xizmat ko'rsatish muddatlarini qisqartirish
- B) ob'ektlarni tasniflashni osonlashtirish
- C) ob'ektni aniqlashni osonlashtirish
- D) ob'ektlarni yig'ishni osonlashtirish

120. Oʻzbekiston Respublikasida majburiy sertifikatlashtirish boʻyicha ishlarni tashkil etish va oʻtkazish:

- A) "O'zstandart"
- B) Sertifikatlash organi
- C) IEC
- D) Ilmiy institut

121. Bo'lim, uning predmeti nazariy metrologiya ishlanmalarini va huquqiy metrologiya qoidalarini amaliyotda qo'llashdir:

- A) amaliy (amaliy) metrologiya
- B) kvalimetriya
- C) huquqiy metrologiya
- D) nazariy metrologiya

122. Ishchi o'lchov vositalariga ularning o'lchamlarini o'tkazish uchun jismoniy miqdorlarning birliklarini takrorlash uchun standartlar va namunaviy o'lchov vositalaridan foydalangan holda o'lchovlar:

- A) metrologik o'lchovlar
- B) dinamik o'lchov
- C) teng bo'lmagan o'lchov
- D) teng o'lchov

123. O'zbekiston Respublikasining metrologiya to'g'risidagi qonuni qabul qilingan sana:

- A) 1993 yil 28 dekabr
- B) 1991 yil 20 aprel
- C) 1992 yil 23 noyabr
- D) 1994 yil 18 yanvar

124. Davlat hududida dastlabki standartlar sifatida rasman tasdiqlangan standartlar deyiladi:

- A) milliy (davlat) standartlari
- B) ish standartlari

- C) boshlang'ich standartlar
- D) o'lchash asboblari

125. Davlat metrologik nazorati va nazorati amalga oshirilmaydigan hududlarda o'lchovlarning bir xilligini ta'minlashga qaratilgan va kalibrlash ishlarini tashkil etish va o'tkazish bo'yicha belgilangan talablar asosida harakat qiluvchi faoliyat va kalibrlash ishlari sub'ektlari majmui:

- A) kalibrlash tizimi
- B) tekshirish tizimi
- C) tekshirish tizimi
- D) sertifikatlash tizimi

126. O'lchovlarning butun seriyasi davomida o'zgarmagan (kattalik va belgini saqlang) tizimli o'lchash xatolari:

- A) doimiy xatolar
- B) qo'pol xatolar
- C) tasodifiy xatolar
- D) instrumental (apparat) xatolar

127. O'lchov vositalarining metrologik xususiyatlarining ta'sir qiluvchi miqdorlar yoki ma'lumotga ega bo'lmagan parametrlarning (kuchlanish, tarmoq chastotasi va boshqalar) ta'siriga bog'liqligini aks ettiring:

- A) funktsiyalariga ta'sir qiladi
- B) dinamik xususiyatlar
- C) ishlash ma'lumotlari
- D) normallashtirilgan xususiyatlar

128. Agar ma'lum bir signal faqat ma'lum bir vaqtning o'zida ixtiyoriy qiymatlarni qabul qilsa, bunday signal deviladi:

- A) diskret
- B) sonli
- C) raqamli
- D) natural

129. Sifat qanday vazifalarni hal qilishga qaratilgan?

- A) belgilangan va nazarda tutilgan ehtiyojlarni qondirish
- B) haqiqiy yoki potentsial muammolarni hal qilish
- C) mahsulotlar, jarayonlar, ishlar, xizmatlar, ularning funktsional maqsadiga muvofiqlik darajasini oshirish
- D) ma'lum bir sohada buyurtma berishning optimal darajasiga erishish

130. Tarmoqlararo ahamiyatga ega bo'lgan mahsulotlar, ishlar va xizmatlar sifatiga davlat talablarini shakllantiradigan davlat standarti:

- A) GOST
- B) OSt
- C) STP Uz
- D) YUz

131. Mahsulotlarning (yoki boshqa ob'ektlarning) texnik reglamentlar talablariga, standartlar qoidalariga yoki shartnomalar shartlariga muvofiqligini tasdiqlash uchun huquqiy asoslar belgilanadi:

- A) "Texnik jihatdan tartibga solish to'g'risida"
- B) "Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risida"
- C) "Mahsulot va xizmatlarni sertifikatlash to'g'risida"
- D) "Standartlashtirish haqida"

132. Savdo belgilari (javobni tanlang):

- A) ba'zi yuridik shaxslarning tovarlarini boshqa yuridik va jismoniy shaxslarning o'xshash tovarlaridan ajratib turadigan belgilar
- B) tovarlarni aniqlash uchun mo'ljallangan belgilar
- C) iste'molchilarning afzalliklarini yaratish uchun mo'ljallangan mahsulot ma'lumotlari
- D) mahsulotning asosiy xususiyatlari haqida ma'lumot

133. Mahsulotning (ishning, xizmatning) dizayni, ishlab chiqarishi, retsepti yoki boshqa nuqsonlari tufayli iste'molchining hayoti, sog'lig'i yoki mulkiga etkazilgan zarar qoplanishi kerak:

- A) agar u sotuvchi bilan shartnoma munosabatlarida bo'lsa, qaytarib berilishi mumkin
- B) agar u sotuvchi bilan shartnoma munosabatlarida bo'lsa, qaytarib berilishi mumkin
- C) bo'lishi mumkin emas
- D) qisman, agar zararning sabablarini to'liq bartaraf etish mumkin bo'lmasa

134. Funktsional almashinuvni ta'minlash printsipining magsadi:

- A) mahsulotni yig'ish jarayonida qo'shimcha ishlovsiz qismlarni, butlovchi qismlarni, agregatlarni almashtirish
- B) komponent qismlarining standartlashtirilgan parametrlarining qiymatlarini o'rnatish
- C) komponentlarni tasniflashni osonlashtirish
- D) ob'ektlarni yig'ishni osonlashtirish

135. Oʻzbekiston Respublikasida sertifikatlashtirish faoliyati Oʻzbekiston Respublikasi qonunchiligiga asoslanadi:

- A) "Mahsulot va xizmatlarni sertifikatlash to'g'risida"
- B) "Texnik jihatdan tartibga solish to'g'risida"
- C) "Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risida"
- D) "O'lchovlarning bir xilligini ta'minlash to'g'risida"

136. Shartli ravishda bir ga teng sonli qiymat berilgan va u bilan bir xil fizik miqdorlarni aniqlash uchun ishlatiladigan qatiy o'lchamdagi fizik miqdor:

- A) fizik miqdor birligi
  B) jismoniy miqdorning qiymati
  C) tizim birligi
  D) tizimdan tashqari birlik

  137. Haimi bo'yicha o'zgarib ti
- 137. Hajmi bo'yicha o'zgarib turadigan jismoniy miqdorni o'lchash va kerak bo'lganda uning vaqt o'zgarishi:
- A) o'lchov dinamiki
- B) statik o'lchov
- C) teng bo'lmagan o'lchov
- D) teng o'lchov
- 138. Vakolatli organlar va shaxslarning o'lchash jarayonini boshqarish uchun o'lchash jarayoni elementlarining normativ hujjatlar talablariga muvofiqligini baholash bo'yicha faoliyati:
- A) davlat metrologik nazorati
- B) davlat metrologiya nazorati
- C) davlat metrologiya xizmati
- D) yuridik shaxslarning davlat metrologiya xizmati
- 139. O'lchov jarayonida o'zgarib turadigan noaniqliklar:
- A) o'zgaruvchan xatolar
- B) doimiy xatolar
- C) qo'pol xatolar
- D) tasodifiy xatolar
- 140. Ta'sir etuvchi miqdorlar ta'sirida metrologik xususiyatlarning o'zgarishini e'tiborsiz qoldirish mumkin bo'lgan shartlar:
- A) normal sharoitlar
- B) ish sharoitlari
- C) normallashtirilgan sharoitlar
- D) dinamik sharoitlar

141. Pulsli poezd:

- A) raqamli signali
- B) analog signal
- C) eng oddiy signal
- D) diskret signal
- 142. Tarmoqlararo ahamiyatga ega bo'lgan mahsulotlar, ishlar va xizmatlar sifatiga davlat talablarini shakllantiradigan davlat standarti:
- A) GOST
- B) OSt

- C) STP Uz
- D) YUz

143. Bu mahsulot (javobni tanlang):

- A) sotish ob'ekti, iste'molchining ehtiyojlarini qondirish vositasi
- B) sotish ob'ekti, iste'molchining psixologik ehtiyojlarini qondirish vositasi
- C) sotish ob'ekti, iste'molchining estetik ehtiyojlarini qondirish vositasi
- D) sotish ob'ekti, iste'molchining tijorat ehtiyojlarini qondirish vositasi
- 144. Iste'molchining bajarilgan ish (ko'rsatilgan xizmat) narxini pasaytirish, kamchiliklarni o'zi yoki uchinchi shaxslar tomonidan bartaraf etish xarajatlarini qoplash, shuningdek ish (xizmat) uchun to'langan pul miqdorini qaytarish va shartnomani bajarishni rad etish natijasida etkazilgan zararning o'rnini qoplash uchun quyidagi muddatlarda qoplanishi kerak:
- A) 10 kun
- B) 1 oy
- C) 1,5 oy
- D) 2,5 oy
- 145. Oʻzbekiston Respublikasining "Standartlashtirish toʻgʻrisida"gi qonuni qachon qabul qilingan?
- A) 1993 yil 28 dekabr
- B) 1994 yil dekabr
- C) 1991 yil 5 mart
- D) 1995 yil 27 noyabr
- 146. Mahsulotni sertifikatlashning quyidagi turlari mavjud:
- A) majburiy va ixtiyoriy
- B) tezlik
- C) muzlab qoldi
- D) to'g'ri

147. Metrologiyaning asosiy maqsadini ayting:

- A) ob'ektlar va jarayonlarning xossalari to'g'risidagi miqdoriy ma'lumotlarni berilgan aniqlik va ishonchlilik bilan olish
- B) o'lchovlarning aniqligi
- C) standartlarning aniqligi
- D) ob'ektlar sifatini kompleks miqdoriy baholash
- 148. Maxsus texnik vositalar yordamida fizik miqdorning qiymatini empirik tarzda topish jarayoni:
- A) o'lcham
- B) tezlanish

- C) muzlab qoldi
- D) tezlik

149. O'lchov faqat bir marta olingan:

- A) yagona o'lchov
- B) teng bo'lmagan o'lchov
- C) teng o'lchov
- D) muzlab qoldi

150. Bir xil ishlash printsipiga asoslangan, bir xil dizaynga ega va bir xil texnik hujjatlarga muvofiq ishlab chiqarilgan bir xil maqsadli o'lchov vositalari to'plami:

- A) o'lchov vositasi turi
- B) o'lchov vositalarining turini tasdiqlash
- C) turini tasdiqlash sertifikati
- D) tasdiqlash belgisi

151. O'lchov vositasining o'qishlari va o'lchangan miqdorning haqiqiy (haqiqiy) qiymati o'rtasidagi farq:

- A) asbob xatosi
- B) tezlik
- C) tok kuchi
- D) tezlanish

152. Vaqt o'zgarishining tabiatiga ko'ra, qiymatlari vaqt o'tishi bilan o'zgarmaydigan signallar deviladi:

- A) doimiy
- B) o'zgaruvchilar
- C) diskret
- D) intervalgacha

153. Muvofiglik sertifikati bu:

- A) ob'ektning texnik reglamentlar, standartlar qoidalari yoki shartnomalar shartlariga muvofiqligini tasdiqlovchi hujjat
- B) sertifikatlash ob'ektining ixtiyoriy sertifikatlashtirish tizimi yoki milliy standart talablariga muvofiqligi to'g'risida xaridorlarni xabardor qilish uchun foydalaniladigan belgi
- C) ixtiyoriy foydalanish maqsadida mahsulotning xarakteristikalari, uni ishlab chiqarish, ishlatish, saqlash, tashish, sotish va yo'q qilish, ishlarni bajarish yoki xizmatlar ko'rsatish jarayonlarini amalga oshirish qoidalari va xususiyatlari belgilangan hujjat
- D) Oʻzbekiston Respublikasining xalqaro shartnomasida qabul qilingan hamda texnik jihatdan tartibga solish ob'ektlariga qo'yiladigan talablarni qo'llash va amalga oshirishga qo'yiladigan majburiy talablarni belgilovchi hujjat

154. Axborot belgilariga quyidagilar kiradi (javobni tanlang):

- A) muvofiqlik tovar belgilari, komponentlar, manipulyativ, ekologik, operatsion, ogohlantirish, shtrix-kod
- B) to'g'ri javob yo'q
- C) hamma javob to'g'ri
- D) muvofiqlik tovar belgilari, komponentlar, ishlov berish, ekologik, operatsion, shtrix kod

155. Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish sohasidagi munosabatlar quyidagilar bilan tartibga solinadi:

- A) "Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi qonun, shuningdek, unga muvofiq qabul qilingan O'zbekiston Respublikasining boshqa qonunlari va huquqiy hujjatlari
- B) qonunchilik kodeksi
- C) muvofiq qabul qilingan qonun hujjatlari
- D) O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi

156. Standartlashtirish ob'ektlariga qo'yiladigan talablarga ko'ra ular davlat, tarmoq va respublikaga bo'linadi:

- A) standart
- B) shartnoma
- C) qoidalar
- D) ma'lumotnoma

157. Optimal asosiy parametrlarni (maqsad parametrlarini), shuningdek sifat va samaradorlikning boshqa barcha ko'rsatkichlarining qiymatlarini topish:

- A) standartlashtirish ob'ektlarini optimallashtirish
- B) standartlashtirish ob'ektlarini tiplasht

40

+

ChatGPT

157. Optimal asosiy parametrlarni (maqsad parametrlarini), shuningdek, sifat va samaradorlikning boshqa barcha ko'rsatkichlarining qiymatlarini topish:

- A) standartlashtirish ob'ektlarini optimallashtirish
- B) standartlashtirish ob'ektlarini tiplashtirish
- C) soddalashtirish
- D) birlashtirish

158. Ba'zi sabablarga ko'ra birlikni kiritish mumkin bo'lmagan va faqat baholanishi mumkin bo'lgan miqdorlar:

- A) taxminiy jismoniy miqdorlar
- B) behisob jismoniy miqdorlar
- C) tizim birligi
- D) tizimdan tashqari birliklar

159. Bir xil aniqlikdagi va bir xil sharoitlarda o'	'lchash asboblari tomonidan amalga
oshiriladigan jismoniy miqdorning o'lchovlari s	seriyasi:

- A) teng o'lchovlar
- B) o'lcham
- C) tushuntirish
- D) muzlab qoldi

160. Ushbu o'lchov asboblari faqat birliklarning o'lchamlarini standartlardan ishchi o'lchov vositalariga o'tkazish uchun mo'ljallangan:

- A) namunali o'lchash asboblari
- B) standartlar
- C) chora-tadbirlar
- D) ishlaydigan o'lchov vositasi

161. Turli sabablarga ko'ra yuzaga kelgan elementar xatolarni qo'shish natijasi:

- A) o'lchov xatosi
- B) to'g'ri javob yo'q
- C) katta
- D) kichik

162. Faqat 0 va 1 qiymatini oladigan raqam chaqiriladi:

- A) ikkilik raqam
- B) analog signal
- C) eng oddiy signal
- D) diskret signal

163. Vaqt o'zgarishining tabiatiga ko'ra, qiymatlari vaqt o'tishi bilan o'zgarib turadigan signallar nima deviladi:

- A) o'zgaruvchilar
- B) massa
- C) diskret matematika
- D) intervalgacha

164. Ushbu standartlar, qoida tariqasida, mahsulotlar, xizmatlar yoki jarayonlarning tubdan yangi turlari, nazorat, o'lchash, sinov va tahlil qilishning ilg'or usullari, shuningdek, noan'anaviy texnologiyalar va ishlab chiqarishni boshqarish tamoyillari uchun ishlab chiqilgan va tasdiqlangan:

- A) Jamoat birlashmalari, ilmiy-texnikaviy va muhandislik jamiyatlari (STO) standartlari
- B) korxona standarti (STP Uz)
- C) sanoat standartlari (OST)
- D) texnik xususiyatlari (TU Uz)

165. Sertifikatlash tizimi bu:

- A) sertifikatlashtirish bo'yicha ishlarni bajarish qoidalari, uning ishtirokchilari va umuman sertifikatlashtirish tizimining ishlash qoidalari
- B) sertifikatlashtirish organi tomonidan amalga oshiriladigan ob'ektlarning texnik reglamentlar talablariga, standartlar qoidalariga yoki shartnomalar shartlariga muvofiqligini tasdiqlash shakli
- C) ob'ektning texnik reglamentlar talablariga, standartlar qoidalariga yoki shartnoma shartlariga muvofiqligini tasdiqlovchi hujjatli dalillar
- D) mahsulotlar yoki boshqa ob'ektlarning texnik reglamentlar, standartlar qoidalari yoki shartnomalar shartlariga muvofiqligini hujjatli sertifikatlashning muayyan tartibi

166. Ishlab chiqarish belgisi:

- A) ishlab chiqaruvchi (ijrochi) tomonidan tovarlarga va (yoki) qadoqlarga va (yoki) boshqa axborot tashuvchilarga qo'llaniladigan matn, belgilar yoki chizma
- B) nuqta
- C) vergul
- D) undov

167. Oʻzbekiston Respublikasida sertifikatlashtirish faoliyati Oʻzbekiston Respublikasi qonuniga asoslanadimi?

- A) "Mahsulot va xizmatlarni sertifikatlash to'g'risida"
- B) "Texnik jihatdan tartibga solish to'g'risida".
- C) "Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risida".
- D) "O'lchovlarning bir xilligini ta'minlash to'g'risida".

168. Mahsulot yoki xizmat qondirishi kerak bo'lgan texnik talablarni, shuningdek, ushbu talablarning bajarilishini aniqlash mumkin bo'lgan tartiblarni belgilaydigan hujjat:

- A) texnik shartlar.
- B) milliy standart
- C) sertifikat
- D) standartlashtirish bo'yicha tavsiyalar

169. Keyinchalik ishlab chiqarish va ijtimoiy ishlab chiqarishda foydalanish uchun nomuvofiq deb topilgan bunday aniq ob'ektlarni aniqlashdan iborat faoliyat:

- A) sodddalashtirish
- B) yozish
- C) birlashtirish
- D) optimallashtirish

170. Muayyan moddiy ob'ekt, tizim, hodisa yoki jarayonga xos bo'lgan jismoniy miqdorning miqdoriy aniqligi:

- A) Jismoniy miqdorning o'lchami
- B) fizik miqdor birligi
- C) tizim birligi
- D) tizimdan tashqari birlik

171. Turli xil aniqlikdagi va/yoki biroz boshqacha sharoitlarda o'lchov asboblari bilan amalga oshirilgan o'lchovlar seriyasi:

- A) Teng bo'lmagan o'lchovlar
- B) to'g'ri javob yo'q
- C) o'lcham
- D) muzlab qoldi

172. Belgilangan diapazonda o'lchangan jismoniy miqdorning qiymatlarini olish uchun mo'ljallangan o'lchash asboblari:

- A) O'lchash moslamasi
- B) to'g'ri javob yo'q
- C) avtomatlashtirilgan o'lchash asbobi
- D) standartlashtirilgan o'lchov vositasi

173. Quyidagilar uchun mo'ljallangan o'lchov vositasi; birlikning o'lchamini boshqa o'lchov vositalariga o'tkazish bilan bog'liq bo'lmagan o'lchovlar:

- A) Ishlaydigan o'lchov vositasi
- B) o'lchov
- C) namunali vosita; o'lchovlar
- D) ma'lumotnoma

174. Standartlarsiz ishlashi mumkin bo'lmagan maxsus binolar, inshootlar, jihozlar namunaviy mulk majmualarining ajralmas qismi bo'lib, ularning tarkibi standartlar bo'yicha hujjatlarda qayd etiladi:

- A) standartlarning texnik infratuzilmasi.
- B) o'lchov vositalarining texnik infratuzilmasi,
- C) texnik infratuzilmaning ish mezoni,
- D) texnik infratuzilma chora-tadbirlari,

175. Milliy metrologiya organining (Oʻzstandart agentligi) mamlakatda foydalanish uchun qonuniylashtirilgan oʻlchov vositalarining turini tan olish toʻgʻrisidagi qarori:

- A) O'lchov vositalarining turini tasdiqlash
- B) o'lchov vositalarini tekshirish
- C) o'lchov vositalarini kalibrlash
- D) Oʻzbekiston oʻlchov vositalarining davlat reestrida roʻyxatdan oʻtkazilganligi

176. O'lchov natijasining o'lchangan qiymatning haqiqiy (haqiqiy) qiymatidan chetlanishi:

- A) O'lchov xatosi
- B) o'lchov xatosi
- C) mutlaq xato
- D) nisbiy xato

177. Qo'shimcha xatolik yoki o'lchov vositasining o'qishidagi o'zgarish normallashtiriladigan ta'sir qiluvchi miqdor qiymatlari diapazoni:

- A) Ta'sir etuvchi miqdor qiymatlarining ish diapazoni.
- B) ish sharoitlarini o'lchash
- C) normal o'lchash shartlari
- D) dinamik o'lchash shartlari

178. Standartlashtirishning predmeti nima?

- A) mahsulot, jarayon yoki xizmat, shuningdek, har qanday materiallar, komponentlar, uskunalar, tizimlar, ularning muvofiqligi, protseduralari, protokollari, funktsiyalari, faoliyat usullari
- B) uskunalar, kalibrlash sertifikatlari, tovarlar
- C) tekshirish sertifikatlari, mahsulotlar, xizmatlar
- D) qoidalar, tizimlar va ularning muvofiqligi, tartiblari

179. Oʻzbekiston Respublikasining "Standartlashtirish toʻgʻrisida"gi qonuni qachon qabul qilingan?

- A) 1993 yil 28 dekabr
- B) 1994 yil dekabr
- C) 1991 yil 5 mart
- D) 1995 yil 27 noyabr

180. Noto'g'ri sifatli tovar sotuvchi uning kamchiliklarini ko'rsatmasdan sotilgan iste'molchi sotuvchidan talab qilishga haqli:

- A) mahsulotni almashtirish
- B) sotib olish narxining mutanosib ravishda pasayishi
- C) tovardagi nuqsonlarni bartaraf etish uchun qilingan xarajatlarni qoplash
- D) mahsulot nuqsonlarini bepul bartaraf etish

181. Mahsulotni sertifikatlashning quyidagi turlari mavjud:

- A) majburiy va ixtiyoriy
- B) taminiy
- C) majburiy
- D) ixtiyoriy

182. ISO 9001 quyidagilarni anglatadi:

- A) ishlab chiqarish sifatini boshqarish tizimi.
- B) mahsulot sifatini boshqarish tizimi
- C) mehnat sifatini boshqarish tizimi
- D) ekologik ishlab chiqarish sifatini boshqarish tizimi

183. Bir yoki bir nechta fizik miqdorlarni o'lchash uchun mo'ljallangan va bir joyda joylashgan funktsional jihatdan birlashtirilgan o'lchash asboblari va yordamchi qurilmalar to'plami:

A) o'lchashni sozlash. B) o'lchov o'tkazgich C) o'lchov D) o'lchash moslamasi
184. Qabul qilish yoki amalga oshirilgan o'lchov printsipiga muvofiq o'lchangan jismoniy miqdorni uning birligi bilan taqqoslash usullari to'plami:
A) o'lchash usuli. B) texnikasi o'lchash C) metodologiyasi o'lchash D) tadqiqotda o'lchash
185. Ushbu o'lchov vositasi bir xil turdagi boshqa o'lchov vositalarining ishtirokisiz kattalik birligini mustaqil ravishda takrorlash va saqlashni ta'minlaydigan bitta o'lchovdan (o'lchov vositasi, o'rnatish) iborat:
A) yagona standart B) o'lchov C) tezlik D) zichlik
186. GMKN (Davlat metrologiya nazorati va nazorati) ni taqsimlash sohasidagi o'lchovlarning amaldagi qoidalariga muvofiq qanday o'lchov vositalaridan foydalanishga ruxsat beriladi?
 A) Oʻzbekiston oʻlchov vositalari davlat reestrida roʻyxatga olingan B) chet eldan olib kelingan har qanday C) tekshirilgan o'lchov vositalari D) kalibrlangan o'lchov asboblari
187. O'lchov natijasining o'lchangan miqdorning birliklarida ifodalangan haqiqiy (haqiqiy) qiymatidan og'ishi deyiladi:
A) mutlaq xató. B) asbob xatosi C) o'lchov xatosi D) nisbiy xato
188. O'lchangan miqdorni qayta ishlash, saqlash, keyingi o'zgartirish, ko'rsatish yoki uzatish uchun qulay bo'lgan boshqa miqdorga yoki o'lchash signaliga aylantirish uchun ishlatiladigan normallashtirilgan metrologik xususiyatlarga ega texnik vosita:
A) O'lchov o'tkazgich B) o'lchov C) o'lchash moslamasi D) avtomatlashtirilgan o'lchash asbobi

- 189. Diskret signal faqat ba'zi bir qat'iy qiymatlarni qabul qilsa (ularni ma'lum bir qadam bilan panjarada joylashtirish mumkin), ular bir qator kvant miqdorlari sifatida ifodalanishi mumkin, bunday diskret signal deyiladi:
- A) raqamli.
- B) analog signal,
- C) eng oddiy signal,
- D) diskret signal,
- 190. Ushbu standartlarning maqsadi ishlab chiqaruvchi (ishlab chiqaruvchi) tomonidan buyurtmachi bilan kelishilgan holda yoki ishlab chiqaruvchi (ishlab chiqaruvchi) tomonidan buyurtmachi bilan birgalikda tasdiqlangan ma'lum bir mahsulot (xizmat) uchun mahsulot ishlab chiqarishni tartibga solish edi:
- A) texnik xususiyatlari (TU Uz)
- B) Korxona Standarti (KST Uz)
- C) Sanoat standartlari (OST Uz)
- D) Jamoat birlashmalari, ilmiy-texnikaviy va muhandislik jamiyatlari (STO) standartlari
- 191. Tipik (namunali) ob'ektlarni yaratish bo'yicha tadbirlar; dizaynlar, texnologik qoidalar, hujjatlar shakllari hisoblanadi:
- A) Standartlashtirish ob'ektlarini tiplashtirish
- B) soddalashtirish
- C) birlashtirish
- D) optimallashtirish
- 192. Ushbu standartlar davlat tomonidan qonun bilan tartibga solinadigan o'lchov vositalari keng qo'llaniladigan asosiy va eng muhim hosila birliklarini ko'paytirish va saqlash uchun ishlatiladi:
- A) millliy standartlar
- B) davlat standartlari
- C) boshlang'ich standartlar
- D) ish standartlari
- 193. Kalibrlash laboratoriyasi tomonidan metrologik tavsiflarning haqiqiy qiymatlarini va davlat metrologik nazorati va nazorati ostida bo'lmagan o'lchov vositalaridan foydalanishga yaroqliligini aniqlash va tasdiqlash uchun bajariladigan operatsiyalar to'plami:
- A) O'lchov vositalarini kalibrlash
- B) o'lchov vositalarini tekshirish
- C) o'lchov vositalarini sertifikatlash
- D) o'lchov vositalarini tekshirish
- 194. Standartlar va spetsifikatsiyalarni o'z ichiga olgan atama turli xil faoliyat turlariga tegishli xususiyatlarni belgilaydi va -:

- A) normativ hujjat.B) tekshirish aktiC) tekshirish sertifikatiD) standart
- 195. Bunday standartlar GOSTlar mavjud bo'lmagan yoki ularning talablarini aniqlashtirish kerak bo'lgan faoliyat sohalarida ishlab chiqiladi:
- A) sanoat standartlari (OST)
- B) Korxona Standarti (STP Uz)
- C) Jamoat birlashmalari, ilmiy-texnikaviy va muhandislik jamiyatlari (STO) standartlari
- D) Texnik xususiyatlari (TU Uz)
- 196. Jismoniy miqdorning o'lchamini boshqa o'lchov vositalariga o'tkazish uchun uni qayta ishlab chiqarish va saqlash uchun mo'ljallangan o'lchov vositasi:
- A) ma'lumotnoma.
- B) o'lchov
- C) namunali o'lchash vositasi
- D) o'lchashni sozlash
- 197. Bir xil miqdorlarni bir-biri bilan taqqoslash mumkin bo'lgan texnik vosita yoki; o'lchov vositalarining ko'rsatkichlari:
- A) Solishtirivchi
- B) o'lchov
- C) ishlaydigan o'lchov vositasi
- D) namunali o'lchash vositasi
- 198. Jismoniy miqdor birligini ko'paytirish, saqlash va uning hajmini uzatish uchun mo'ljallangan turli maqsadlardagi o'lchov asboblari va yordamchi uskunalar to'plami:
- A) Mos yozuvlar majmuasi
- B) ishchi o'lchov asboblari majmuasi
- C) chora-tadbirlar majmui
- D) standartlarning texnik infratuzilmasi
- 199. Bir yoki bir nechta fizik miqdorlarni o'lchash uchun mo'ljallangan va bir joyda joylashgan funktsional jihatdan birlashtirilgan o'lchash asboblari va yordamchi qurilmalar to'plami
- A) O'lchashni sazlash
- B) o'lchov o'tkazgich
- C) o'lchov
- D) o'lchash moslamasi

200. Tashkilot tomonidan mahsulot ishlab chiqarish, texnologik jarayonlar, xizmatlar yoki ishlarni ishlab chiqarishda foydalaniladigan xom ashyo, shuningdek mamlakat iste'mol bozorida muomalaga chiqarilishi rejalashtirilgan yakuniy mahsulotlar bo'yicha ishlab chiqilishi mumkin bo'lgan hujjat.

- A) korxona Standarti (KST Uz)
- B) Sanoat standartlari (OST)
- C) Jamoat birlashmalari, ilmiy-texnikaviy va muhandislik jamiyatlari (STO) standartlari
- D) Texnik xususiyatlari (TU Uz)